

af behovet for sådanne regler må det erindres, at fonde normalt skal virke uden tidsbegrænsning, og at der som foran anført ikke er noget uden for bestyrelsen stående organ, som kan føre tilsyn med bestyrelsen og medvirke til at foretage de tilpasninger, som i kraft af fondenes i princippet tidsbegrænsede virksomhed kan være nødvendige på grund af ændrede forhold.

Ved udarbejdelsen af forslag til de nævnte bestemmelser har udvalget taget sit udgangspunkt i de regler, der i praksis har udviklet sig for de stadfæstede fonde. Der henvises herom til redegørelsen i bilag 1.

Der har imidlertid i udvalget været enighed om, at disse regler ikke uden videre bør lægges til grund for en lovmæssig regulering. På visse punkter har udvalget – bl. a. på baggrund af den vidtstrakte frihed, som fondsstiftere og fondenes ledelse hidtil har haft med hensyn til fastlæggelsen af fondens virksomhed – fundet, at man ved en kommende lovgivning bør undlade en regulering, der er lige så indgående som den, der gælder for de stadfæstede fonde.

IV

Særligt om erhvervsdrivende fonde

I overensstemmelse med kommissoriet har udvalget indgående overvejet, om der bør fastsættes særlige regler for erhvervsdrivende fonde, og hvilke fonde der i givet fald bør være omfattet af sådanne regler.

Kommissoriets bemærkninger om erhvervsdrivende fonde blev uddybet i en udtalelse, som justistministeriets og industriministeriets repræsentanter i udvalget fremkom med i december 1980. Udtalelsen er optrykt som bilag 4.

1. Efter udvalgets mening er mange af de ovenfor omtalte grundlæggende regler for fonde af en sådan karakter, at de er egnet til at finde anvendelse på såvel erhvervsdrivende som ikke-erhvervsdrivende fonde.

På den anden side finder udvalget, at der for de erhvervsdrivende fonde gør sig en række særlige hensyn gældende, som begrundes, at der for disse fonde dels sker en fravigelse af nogle af de nævnte almindelige fondsregler, dels fastlægges regler, som supplerer de almindelige regler.

Udgangspunktet for udvalgets overvejelser har været, at der for erhvervsdrivende fonde bør tilstræbes en rimelig ligestilling mellem de regler, der skal gælde for disse fonde, og de regler, der gælder for erhvervsvirksomhed, der drives under andre former. De hensyn, som har motiveret gennemførelsen eller overvejselen af regler om sådanne andre virksomhedsformer, gør sig i betydeligt omfang gældende for de erhvervsdrivende fonde. Dette gælder således – navnlig når der er tale om fonde, der direkte udøver erhvervsvirksomhed – sikring af kreditorer, medkontrahenter og medarbejdere. Det bør efter udvalgets mening tilstræbes, at de regler, der gælder for udøvelse af erhvervsmæssig virksomhed, er uafhængige af, under hvilken form virksomheden drives. Lovreglerne bør således som udgangspunkt være »neutrale« i forhold til de forskellige virksomhedsformer.

En mere indgående lovmæssig regulering findes i dag kun for så vidt angår aktie- og anpartsselskaber. I betænkning 937/81 om kommanditselskaber har et udvalg under industriministeriet foreslået en lovregulering af disse selskaber, der tager sit udgangspunkt i de gældende regler om aktie- og anpartsselskaber. Der er endvidere i 1981 nedsat et udvalg med den opgave at overveje regler om andelsselskaber.

På denne baggrund har udvalget ved udarbejdelsen af regler om erhvervsdrivende fonde taget sit udgangspunkt i de gældende love om aktie- og anpartsselskaber.

2. Et væsentligt spørgsmål i forbindelse med udvalgets overvejelser har som nævnt været afgrænsningen af de fonde, som skal være omfattet af de særlige regler om erhvervsdrivende fonde.

Med henblik på at tilvejebringe oplysninger om, hvorledes begrebet erhvervsdrivende er fastlagt i den gældende lovgivning, har udvalget indhentet oplysninger herom fra de berørte ministerier. En oversigt over de gældende lovbestemmelser er optaget i bilag 5, der også indeholder et sammendrag af de indhentede oplysninger.

Det fremgår heraf, at udtrykket erhvervsdrivende ikke anvendes entydigt i lovene. Den forskellige afgrænsning synes dog ikke at grunde sig i principielle forskelle i retsopfattelsen, men må ses som udtryk for lo-